

Værdighedspolitik

Center Pleje og Omsorg, 2018

Indledning

Når plejen af vores ældre tilrettelægges, sker det med respekt for, at den enkelte så vidt muligt kan fortsætte med at leve det liv, som den ældre ønsker. På den måde er vi med til at sikre, at den ældre og de pårørende oplever, at de bliver mødt med værdighed. De pårørende spiller en vigtig rolle i den sammenhæng, idet den ældre kan være så syg og svag, at der er brug for, at de pårørende - som kender personen godt - kan vejlede omkring borgerens ønsker og behov og på den vis være med til at varetage borgers interesser bedst muligt.

Værdighedspolitikken rummer seks temaer, som beskriver, hvordan Rebild Kommunes ældrepleje skal understøttes i forhold til plejen og omsorgen af den enkelte ældre. De seks temaer er: Livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, mad og ernæring, en værdig død og pårørende.

De seks temaer uddybes i det følgende - men udgangspunktet for plejen må altid være den enkeltes ønsker og behov, og dermed er princippet om selvbestemmelse helt central, når vi taler om værdighed i ældreplejen. De fem andre temaområder tager således alle udgangspunkt i retten til at kunne bestemme mest muligt over eget liv, og det har betydning for alle livets aspekter blandt andet den livskvalitet, som den enkelte oplever. De principper, der er fremhævet under selvbestemmelse er således helt grundlæggende værdier, der altid skal gælde.

Selvbestemmelse

I Rebild Kommune er borgeren i centrum, og vi ønsker at danne rammen om et sundt og godt liv hele livet. Vi vil medvirke til at skabe livskvalitet for den enkelte borger uanset funktionsniveau. Et vigtigt element heri er respekten for det enkelte individs personlige frihed og retten til at bestemme over eget liv, hvorfor borgers døgnrytme, ønsker og behov, så vidt det er muligt, skal opfyldes.

Politikken er i sin tilgang rummelig og fleksibel og tager udgangspunkt i den holdning, at ethvert menneske er unikt med hver sit unikke livsforløb og livshistorie. Udgangspunktet skal derfor i enhver situation tages i det enkelte menneske, dets funktionsniveau, ønsker og behov således, at borgerens ressourcer og selvværd understøttes og fremmes. Borgeren skal have mulighed for at leve et trygt og værdigt liv med samme rettigheder og pligter som andre borgere trods sygdom og alderdom.

Livskvalitet

Opfattelsen af, hvad livskvalitet er, afhænger af de værdier og ønsker, som vi har hver især. Det er derfor vigtigt, at der er plads til borgernes forskellighed i plejen og omsorgen samt i borgerens indhold i hverdagen.

Vi understøtter borgeren i det gode liv - vi er nærværende og ansvarlige. Vi arbejder ud fra en helhedsorienteret tilgang med fokus på høj faglighed. Vi bringer de ressourcer, som den enkelte borger har i spil, og vi har fokus på rehabilitering og selvhjulpenshed som vejen mod en bedre trivsel og øget livskvalitet.

I Rebild Kommune er hverdagsrehabilitering den grundlæggende metode, idet vi ønsker at støtte borgeren og hjælpe den enkelte til at kunne klare sig selv så vidt, det er muligt med udgangspunkt i borgerens behov og ressourcer. Formålet er, at borgeren bibeholder og får hjælp til at forbedre sit funktionsniveau, så borgeren kan klare hverdagen bedst muligt og på den vis sikres størst mulig livskvalitet.

For nogle fører alderdom og fysisk svækkelse til ensomhed, fordi de mister deres sociale netværk og muligheden for samvær med andre. Det kan på sigt føre til tab af livskvalitet. Rebild Kommune ønsker at forebygge ensomhed og prioritere derfor indsatsen mod ensomhed. Det fordrer, at medarbejderne er

opmærksomme på ensomme ældre og vejleder dem om de muligheder, der er som eksempelvis tilbud fra frivillige og muligheden for at få besøgsvenner.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Vi arbejder ud fra en helhedsorienteret tilgang med fokus på høj faglighed og kvalitet. Vi arbejder sammen på tværs af faggrupper og centre for at sikre koordinering og kontinuitet omkring den enkelte borger. Dette for at sikre den bedste mulige rehabilitering, pleje og omsorg for borgeren.

For at sikre høj faglighed til gavn for borgeren har vi fokus på kompetenceudvikling af medarbejderne, idet vi på den vis kan sikre den bedste mulige kvalitet for borgerne. Som supplement til den sundhedsfaglige viden tilegner vi os eksempelvis en neuropædagogisk viden.

Vi sikrer et godt samarbejde med de frivillige ved i fællesskab at beskrive, hvilke opgaver de frivillige kan løfte, og hvilke medarbejderne skal løse. Det skal være givende at være frivillig, og medarbejderne skal se de frivillige som en ekstra ressource. Et godt samarbejde vil være til glæde for borgerne.

Vi har fokus på tidlig opsporing af begyndende sygdom, så vi kan matche det nære sundhedsvæsen og passe borgeren bedst muligt i Rebild Kommune. For at sikre dette skal medarbejderne undervises inden for nye opgaveporteføljer, hvor de får redskaber til at forebygge sygehusindlæggelser og genindlæggelser samt mestre tidlig udskrivning. Arbejdet omkring tidlig opsporing sker ved et samarbejde mellem den primære og den sekundære sektor og ved koordinering mellem hjemmeplejen, sygeplejen i Rebild Kommune og de praktiserende læger.

Vi vil sikre, at borgerne får besøg af så få medarbejdere som muligt, fordi det giver tryghed hos borgerne samt en højere kvalitet i opgaveløsningen, idet få medarbejdere kender borgeren, deres situation og behov godt.

Vi vil højne samarbejdet mellem hjemmeplejen og sygeplejen blandt andet omkring dokumentationspraksis. Dette giver en sammenhængende beskrivelse af borgerens situation og af medarbejdernes opgaver. På den vis sikres en bedre kvalitet i opgaveløsningen til gavn for borgeren.

Vi vil, at borgeren bliver deres egen "behandler" ved hjælp af velfærdsteknologiske hjælpemidler. Dette understøttes eksempelvis af TeleCareNord og TeleCareHjerte. En øget selvhjulpethed vil give bedre trivsel for den enkelte. Medarbejdere og ledere skal være inspirator og gå forrest i formidlingen omkring mulighederne ved brug af velfærdsteknologiske hjælpemidler.

Mad og ernæring

Vi vil det gode måltid og sikrer velsmagende mad, der så vidt det er muligt er lavet fra bunden af, og som fremmer appetitten. Et mål er at bevare sundhedstilstanden og fremme livskvalitet. Beboerne på ældrecentre skal opleve gode rammer omkring måltidet, fordi det er vigtigt for beboernes trivsel. Parametre som samvær, samtale, nærvær, præsentation, smag, duft og hygge er naturlige ingredienser.

De fysiske og sociale forhold prioriteres således, at der både sikres mulighed for fællesskab og hensyntagen til den enkelte uanset, om man er hjemmeboende eller bor på et ældrecenter – herunder fleksibilitet omkring den enkeltes ønsker til måltidet – eksempelvis til særlige diæter, som opfylder ernæringsmæssige behov hos den enkelte. For at sikre dette deltager vi i møder med borgeren om ønsker og ernæringsmæssige behov til maden.

Vi giver beboerne på ældrecentre mulighed for at deltage aktivt i det omfang, den enkelte kan både før, under og efter måltidet og muligheden for at spise sammen - men også hver for sig er tilstede.

Vi vil det tværfaglige samarbejde for på denne vis at sikre, at de ældre borgere og personalet bliver vejledt korrekt om den rette kost til den enkelte borger eksempelvis via samarbejde med en diætist.

En værdig død

Både undervejs i livet og i livets sidste fase har vi mennesker individuelle behov og ønsker. Oplevelsen af om en borger får en værdig død afhænger derfor af, om der bliver taget hensyn til, hvad borgeren og de pårørende har ønsket, der skal ske. Det er derfor vigtigt, at borgeren får mulighed for at tale med personalet om dette, og at personalet er klædt på til den svære samtale.

Rebild Kommune skaber trygge rammer for en værdig død for borgere med en uhelbredelig sygdom. Vi gør en særlig indsats for de borgere, som har brug for ekstra pleje og omsorg på et tidspunkt i livet, hvor de er allermost sårbare. Via dialog vil vi hjælpe borgerne til at blive afklaret omkring deres forløb den sidste tid – eksempelvis hvor de ønsker at dø. Døende, som ønsker at dø hjemme, skal have mulighed for det uden at gå på kompromis med patientsikkerhed og høj faglig kvalitet på samme vis som døende på et ældrecenter. De pårørende kan være der for at snakke med og drage omsorg for den døende, mens personalet er der for at løse de faglige opgaver og for at klæde de pårørende på til, hvordan de bedst løfter deres del af opgaven og vejlede dem om den hjælp, som de har mulighed for at få fra kommune, region mm.

Den døende tilbydes lindrende behandling og den bedste mulige pleje og omsorg set ud fra den borgers ønsker og behov. Den døende skal opleve nærvær, professionel omsorg og empati – det være sig fra pårørende, fra medarbejderne eller fra vågetjenesten. Der skal sikres selvbestemmelse, respekt og omsorg i alle livssituationer – så der opnås en værdig død.

Pårørende

Vi lever vores liv i relationer. De er med til at give livet mening og hverdagen værdi. Når vi kommer til et sted i vores liv, hvor vi bliver afhængige af andre, træder familie og venner ofte til og hjælper. Pårørende gør ofte en stor indsats, og det at hjælpe gennem længere tid kan være hårdt for de pårørende. Det er derfor vigtigt at have fokus på, hvordan såvel den ældre som de pårørende har det, og at pårørende kan tilbydes støtte, hvis det er nødvendigt.

Samarbejdet med de pårørende er vigtigt, og der skal sikres enighed omkring, hvad værdig pleje er for den enkelte. Den gensidige forståelse sikres via dialog med og inddragelse af borgeren og af dennes pårørende.

I Rebild Kommune forsøger vi at inddrage de pårørende og sikrer et godt og konstruktivt samarbejde via støtte og et højt informationsniveau. Vi har forståelse for de pårørende set i forhold til den samfundsmæssige udvikling og den enkeltes families behov og ønsker.

De pårørende kan sikres vejledning og informationsmateriale om relevante emner såsom kommunes tilbud omkring aflastningsophold, hjælp i hjemmet, afløsning af pårørende, plejebolig, fremtidsfuldmagter, værgemål og håndtering af pårørenderollen. De kan få viden om, hvordan de pårørende kan passe bedst muligt på sig selv og værktøjer til, hvordan de kan hjælpe bedst muligt. En pårørendevejleder kan være med til at sikre, at de pårørende ikke står alene ved at tilbyde individuelle samtaler. En mulighed er også netværksgruppeforløb med andre pårørende, som et redskab til at forebygge og afhjælpe ensomhed blandt pårørende.